

2

Medicijngesprek over eigen medicatiebeheer door cliënt

Leidraad voor professional

► Signaleren: heeft de cliënt hulp nodig bij eigen medicatiebeheer?

- Uitgangspunt: de cliënt beheert zelf (naar vermogen, en/of samen met mantelzorgers) zijn eigen medicatie.
- Diverse vormen van hulp kunnen dat eigen beheer ondersteunen. De professional heeft de rol om te signaleren of de cliënt een hulpmiddel of hulp nodig heeft. De professional heeft dus ook een signalerende rol als de cliënt zelf medicatie beheert.
- Signaleer je risico's? Ga in gesprek met de cliënt en/of mantelzorgers om uit te vinden of je observaties kloppen en welke acties eventueel nodig zijn.

► Medicijngesprek voeren: wat komt daarin aan de orde?

- Medicatiebeheer nu
 - Hoe beheert en gebruikt de cliënt nu de medicijnen? Hoe is hij het gewend?
- Mogelijke knelpunten en risico's
 - Wat ervaart de cliënt (en/of mantelzorgers) zelf als knelpunt?
 - Welke risico's signaleer jij als professional? Hulpmiddelen hierbij zijn: Intake- en volglijst BEM en Vragenlijst BEM (voor verder uitzoeken van risico's; de vragenlijst helpt bij het gesprek, kies alleen die vragen die relevant zijn bij deze cliënt).
- Oplossingen voor knelpunten
 - Wat ziet de cliënt (en/of mantelzorgers) als oplossing? En jij als professional?
 - Welke hulpmiddelen zijn geschikt om knelpunten op te lossen?
 - Als hulpmiddelen onvoldoende uitkomst bieden: welke professionele hulp is nodig (gedeeltelijke of gehele overname van medicatiebeheer, kort- of langerdurend)?

► Voor verdere info

- Zie ommezijde : overzicht van hulpmiddelen. Dit overzicht is bedoeld om een idee te geven en is niet volledig. Overleg met de apotheker over mogelijke hulpmiddelen.
- BEM: Beoordeling Eigen Beheer Medicatie is een instrument van het IVM (Instituut voor Verantwoord Medicijngebruik) voor beoordeling van risico's en maken van afspraken over medicatiebeheer. Zie: www.medicijngebruik.nl/product/detail/2118

Overzicht van mogelijke knelpunten en hulpmiddelen voor oplossingen

Mogelijk knelpunt	Bijvoorbeeld	Mogelijke oplossing / hulpmiddel
Fysieke situatie om zelfstandig medicijnen te gebruiken	- Niet goed kunnen zien en/of lezen	- Groter lettertype op etiket - Nieuwe bril nodig? - Hulpmiddel voor zien, loep - Medicatie in GDS (medicatiezakjes per moment)
	- Tablet halveren lukt niet	- Tabletsplitter - Overleg met arts of apotheker: is het mogelijk om tabletten te leveren die niet gehalveerd hoeven te worden?
	- Dosereren vloeistof lukt niet	- Aangepast maatbekertje - Maat aangeven met watervaste stift
	- Handfunctie / motoriek onvoldoende, voor bijv. tabletten uit strip drukken, flesje openen, GDS-zakje openen, oog druppelen, injecteren	- Hulpmiddel voor toedienen (overleg met apotheker): - Bijv. voor tabletten uit strips drukken, openen van zakjes en flesjes, hulpmiddel voor oog druppelen, injectiepen
	- Zalven of pleister plakken / plaats van toedienen niet bereikbaar	
	- Slikproblemen	- Overleg met apotheker en/of arts over: - Medicatie in andere vorm - Innemen met bijv. vla, appelmoes - Verdikkingsmiddel voor drankje - Fijnmalen van tablet
Juiste medicijn op juiste tijd	- Vergeten medicijnen in te nemen	- Hulpmiddelen die signaal geven om medicatie in te nemen, bijv. medicijnwekker, Medido - Periodiek gebruik: bijhouden op kalender - Medicatie in GDS (medicatiezakjes per moment)
Juiste wijze, volgens voorschrift	- Medicatie niet volgens voorschrift gebruikt, of onzorgvuldig	- Medicatie in GDS (medicatiezakjes per moment)
Juist bewaren	- Niet op juiste temperatuur - Houdbaarheidsdatum verstreken - Onvoldoende voorraad, of juist te grote voorraad - Oude medicijnen niet opgeruimd	- Medicatiedoos / kastje op vaste plaats - Voorraad - wanneer bijbestellen bijhouden op kalender
Medische klachten	- Bijv. duizeligheid, maagpijn, benauwdheid; deze kunnen wijzen op bijwerkingen of onvoldoende werking van medicatie	- Adviseer cliënt contact op te nemen met arts of waarschuw zelf arts